

A Fővárosi Ítéletábrla az Őszy Űgyvédi Iroda (fél címe 2., űgyintéző űgyvéd: dr. Őszy Tamás) által képvlselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a dr. Bacsek György Űgyvédi Iroda (fél címe 1., űgyintéző űgyvéd: dr. Bacsek György) által képvlselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe.) I. rendű alperes és a II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás miatt indított perében a Fővárosi Törvénszék 2016. november 11. napján kelt 18.P.24.866/2016/4. számú ítélete ellen a felperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a II. rendű alperes által kiadott és I. rendű alperes által szerkesztett ...hu internetes sajtótermékben 2016. szeptember 7-én „Szexet kértek a nagyobb zsebpénzért a magyar nevelőotthonban” címmel cikk jelent meg, amely egy nevelőotthonban felmerült szexuális visszaélések témájával foglalkozott. A cikk közli, hogy a cikket alátámasztó összes bizonyíték, sértettek és megvádoltak nevei, a lap szerkesztőségének birtokában vannak. A cikkhez fűzött kommentárok egyikében megjelent, hogy egy Facebook csoportban szerepelt ez a téma, ahol egy ...i nevelőotthonról írtak onnan vette az információt a lap. Egy másik hozzászóló pedig az alábbi kommentet tette közzé: „...? Akkor az ... utca”. Ezt követően 2016. szeptember 8-án „Teherbe ejtette nevelője az intézeti kislányt” címmel cikk jelent meg, amellyel kapcsolatban további részletekről számolnak be a nevelőotthonban felmerült szexuális visszaélések gyanúja kapcsán.

A felperes keresetében olyan tartalmú helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az I. rendű alperest, hogy a ...hu internetes portálon 2016. szeptember 8-án „Teherbe ejtette nevelője az intézeti kislányt” címmel megjelent cikkükben valótlánul állították, hogy a teherbe ejtette a nevelője az intézeti kislányt, hogy a gyermekotthonban a nevelők kiélik, szexuális és szadista vágyaikat, hogy a férfi nevelők terrorban tartották a lányokat azzal, hogy fogdoszták őket, ki akartak kezdeni velük, továbbá, hogy kézzel kellett a kislányoknak kielégíteniük a nevelőket és orális szexre kényszerítették a 9 és 10 éves gyermekeket. Valótlánul állították továbbá azt is, hogy pedofilok

hálójában vannak a gyermekek, hogy két pedofil nevelő is volt a gyermekotthonban, valamint hogy az egyik sok gyereket megerőszakolt. Ezzel szemben a valóság az, hogy a nevelők a gyermekotthonban semmilyen szexuális zaklatást, kényszerítést, erőszakot nem követtek el és nem követnek el. A valóság az, hogy szexuális zaklatás eredményeként nem esett egyik gondozott sem teherbe.

Hivatkozott arra is, hogy más sajtóorgánumok a helyreigazítási kérelmének eleget tettek. Előadta, hogy a PK 14. számú állásfoglalás alapján a sajtónak lehetősége van arra is, hogy az olvasókat a folyamatban lévő büntetőeljárásról tájékoztassa. A perbeli cikk szeptember 8-án jelent meg, a nyomozást azonban csak szeptember 9-én rendelték el. Így a sajtóközlemény egy előzetes tájékoztatás volt, amely nem megengedett a PK 14. számú állásfoglalás alapján.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték arra hivatkozással, hogy a felperesnek nincs keresetösségi joga, mert személye az alperesi cikkből semmilyen módon nem ismerhető fel. Kiemelte, hogy nincs sajtó-helyreigazítás iránti keresetösségi joga annak, akinek személye a sérelmezett riport alapján sem közvetlenül, sem közvetett módon nem ismerhető fel (BDT2004. 1040). Álláspontjuk szerint a kommentben szereplő találgatások a kereset elbírálása során nem bírhatnak relevanciával, hiszen kizárólag a sérelmezett cikket kell és lehet a sajtó-helyreigazítási perben vizsgálni.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a II. rendű alperesnek 10.000 forint+áfa perköltséget. A feljegyzett 36.000 forint kereseti illetékről akként rendelkezett, hogy azt a felperes illetékmentessége folytán az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság döntését a sajtószabadságról és médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1)-(2) bekezdésére, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 342. § (1)-(2) bekezdéseire, Pp. 343. § (1) bekezdésére, valamint a PK 12. és 13. számú állásfoglalások értelmezésére alapította.

Mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a PK 13. számú állásfoglalásra is figyelemmel, a felperesnek van-e keresetösségi joga. Kiemelte, hogy a per tárgyát képező cikkben a felperes neve nem kerül megemlítésre, és a cikk a felperes személyére semmilyen módon nem utal. A felperes személye annak tartalmából nem ismerhető fel. A konkrét érintettség megállapításához, megítélése szerint nem elegendő, ha a sajtóközlés elveiben azért vonatkoztatható a felperesre, mert a sajtóközlés szerinti tevékenységet végez, hanem ahhoz az kell, hogy kifejezetten a kérelmező konkrét személyének beazonosítására alkalmas állítást tartalmazzon. A cikkből azonban pusztán annyi derül ki, hogy az abban leírt események egy magyarországi gyermekotthonban történtek, amely egy rendezett épületben működik. Ezen közlés alapján a felperes nem ismerhető fel, hiszen Magyarországon több gyermekotthon is működik, a rendezett épületből következtetés nem vonható le. Ezen túlmenően a cikk semmilyen olyan konkrét tény nem tartalmaz, amelyből a felperes személye akár egy szűkebb szakmai közeg számára felismerhető lenne. A felperes nem hivatkozott a cikknek olyan részletére, amely alátámasztaná azon álláspontját, hogy abból felismerhetővé vált. Kiemelte, hogy a PK 13. számú állásfoglalás alapján a felperesnek a sérelmezett cikk tartalmából kell felismerhetővé válnia. Ebből következően a cikkhez fűzött olvasói hozzászólások, kommentek tartalmának a keresetösségi jog fennálltának vizsgálata körében nincs jelentősége. A hozzászólások vizsgálata alapján pedig egyértelműen megállapítható, hogy a kommentelők nem a perbeli cikk tartalma alapján vonták le azt a következtetést, ami egyébként csak találgatás, miszerint a cikkben írt események az ... utcai otthonban történtek. Az a körülmény, hogy a per anyagává nem tett, így nem ismert tartalmú cikkek szerkesztői a felperes kérelmére sajtó-helyreigazítást tettek közzé, a jelen perben a felperes keresetösségi jogát nem alapozza meg. Annak volt ugyanis jelentősége, hogy a perbeli sajtóközleményből a felperes felismerhetővé vált-e. Mindezek alapján a keresetet elutasította.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Kérte elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének megfelelő marasztaló ítélet hozatalát, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára.

Fellebbezését arra alapította, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, miszerint a felperes személye a perbeli cikkből nem felismerhető. Kiemelte, hogy nemcsak az érvényesíthet sajtó-helyreigazítási igényt, akinek a személyére a sajtóközlemény utal, hanem az is, akinek a személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető. Hivatkozott a BH1991. 59, BH1998. 330 számú jogesetekre, melyek számos hasonlóságot mutatnak a jelen perben tárgyalt üggyel. Kiemelte, hogy a sérelem akkor is megvalósul, ha a sajtóközlemény tartalmából egyéb körülmények folytán közvetetten ismerhető fel az, akire a jogsértés vonatkozik.

A PK 13. számú állásfoglalás szerint pedig, ha több személyt is sért a sajtóközlemény, úgy ebből a több személyből, csoportból egy személy is kérheti saját személyére vonatkozóan a helyreigazítást. A PK 13. számú állásfoglalás idézett részét figyelembe véve a gyermekotthonok bármelyike egyenként, önállóan, így felperes is jogosan kérheti és kérte a jelen perbeli sajtóközlemény esetén a helyreigazítást. Álláspontja szerint a kommentekben megjelenő olvasói vélemények azt bizonyítják, hogy az adott cikk alkalmas volt az olvasói oldalon a felperes beazonosítására, hiszen a cikkhez kommentelő személyek a felperest felismerték. Indokolatlan szűkítő értelmezés a beazonosíthatóság, felismerhetőség kérdésének, ha a bíróság nem veszi figyelembe, hogy a technika mai állása, az internetes keresés lehetősége mellett egy átlagolvasó könnyedén és rendkívül gyorsan több forrásból képes információhoz jutni. Az, miszerint jelen esetben egy átlagolvasó a perbeli cikk tartalmának elolvasását követően azonnal azonosította a felperest, azáltal, hogy összekapcsolta a cikkben közölt információkat az előzetes ismereteivel, azt jelenti, hogy a cikk elég információt közölt ahhoz, a felperes átlagolvasó általi azonosításához.

Álláspontja szerint, ha elfogadható, hogy a kommentek találgatások, már önmagában az, hogy akár találgatások szintjén felmerült felperes személye, megalapozza a beazonosíthatóság tényét. Sérelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a közleményben kifogásolt tényállítások valóságát. Az I. rendű alperes a helyreigazítási kérelemben előadottakat nem cáfolta meg.

Előadta, hogy a kommentelők, mint átlagolvasók számára nem a Facebook csoport bejegyzései alapján, hanem a cikk tartalmának és akár előzetes, akár a cikk hatására történő keresései útján megszerzett ismereteiknek összekapcsolásával vált felismerhetővé.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta annak érdemben helyes döntésére és helytálló jogi okfejtésére figyelemmel. Kiemelte, hogy a felperesnek a sérelmezett cikk tartalmából kell felismerhetőnek lennie, nem pedig egy Facebook csoportból származó információkon alapuló találgatásokból. A felperes által hivatkozott BH egy köolajmező feltárásával kapcsolatos, nem pedig egy gyermekotthonnal, amiből több ezer található Magyarországon.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és a másodfokú bíróság egyetértett a döntés indokaival is, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - utalással a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helyes indokaira - helybenhagyta.

A fellebbezésre tekintettel az alábbiakat emeli ki a másodfokú bíróság.

Az elsőfokú bíróság a PK 13. számú állásfoglalás alapján helyesen következtetett arra, hogy a sajtóközlemény tartalmából kell felismerhetőnek lennie az igény előterjesztőjének, az utólagos kommentekben szereplő tartalmak a beazonosításnál nem vehetők figyelembe. A másodfokú bíróság ennek kapcsán megjegyzi, hogy a sajtó-helyreigazítási igény határidőhöz kötött anyagi jogi jogosultság, amely érvényesítésének kezdőidőpontja a sérelmezett közlemény megjelenésének napja. Az igény megnyílása nem függhet attól, hogy mikor jelenik meg a cikkhez kapcsolódóan bármilyen forrásból utólag esetlegesen olyan többletinformáció, ami által az érintett bármilyen körben beazonosíthatóvá válik.

A cikk egyebekben oly mértékben kerüli a beazonosíthatósághoz szükséges konkrétumokat (fénykép, név, helyszín, nevek vagy azok kezdőbetűi, stb.), hogy felperes sem tudott semmilyen olyan konkrétumot megjelölni a cikkben, amelyből akár maga számára felismerhetővé vált. Az elsőfokú bíróság helytálló következtetést vont le arra, hogy a „rendezett épület” semmilyen azonosításra nem alkalmas. A felperes a cikkben szereplő visszaéléseket tagadta, így csak arra lehetett volna következtetnie, hogy nyilván más fenntartású intézményről van szó. Ellenkező esetben önmaga felismerése lényegében a cikkben szereplőhöz hasonló események megtörténteire vonatkozó elismerést fejezne ki.

Az elsőfokú ítéletben is rögzített kommentek a felperes hivatkozásával szemben nem támasztják alá a felperes beazonosíthatóságát. Az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy az a kommentelő, aki a Facebook csoport híréből értesült az eseményekről, nem a perbeli cikkből, hanem a megjelölt Facebook csoport híréből következtethetett arra, hogy a felperes lehet a témában érintett. Megfelelően értékelte azt is, hogy a hivatkozott Facebook csoport közlését a perbe nem csatolták be a felek. A kiemelt kommentek egyebekben azt erősítették meg, hogy a kommentelők maguk is találgattak, a találgatás nem beazonosítás, ezért ez a felperes érintettségének megállapításához nem elegendő. A kommentekben szereplő találgatás a cikkhez fűzött megjegyzések kommunikációs folyamatában nem kap jelentős szerepet, nem kezelik tényként a hozzászólók sem a találgatásban szereplő információkat, így ez sem utal arra, hogy a felperes a cikkben szereplő információk alapján beazonosítható lett volna.

Kétségtelen, hogy akár szűk körben érintettek általi beazonosíthatóság is elég lehet a felperes érintettségének megállapításához a PK 13. számú állásfoglalás alapján. Köztudomású, konkrét sajátosságok hiányában ehhez szükséges olyan elemek megjelölése a cikkben, amelyekből más konkrét körülményekkel együtt az, hogy a kijelentések felperesre vonatkoznak, felismerhető, valamint annak a körnek a meghatározása is, aki előtt a felperes felismerhetővé vált. Ilyen elem megjelölése azonban a felperes részéről nem történt, az internetes, illetve egyéb kutakodás általános lehetősége - konkrétumok hiányában - nem értékelhető. Az interneten találgatók köre nem tekinthető a felperest azonosítók szűk körének. A felperes hivatkozott médialavinára, ugyanakkor nem bizonyított olyan cikket, ami a perbeli cikk előtt jelent meg, és amelyből a felperes beazonosíthatóvá vált.

A felperes által hivatkozott eseti döntések a jelen ügytől eltérő tényálláson alapultak. A BH1991. 59 számú jogesetnél az érintett kőolajmező neve szerepelt a cikkben, csupán az érintettként fellépő beruházásért felelős fővállalkozó neve volt szűkebb körben ismert. A BH1998. 330 számú jogesetnél a polgármester Z. úrként történő megjelölésén túl az érintett község lakói előtt a falugyűlésen felvett jegyzőkönyvekből ismertek voltak azok a jellegzetes cselekmények, amelyek miatt abban a perben felperessel szemben büntetőeljárás indult, a jelen perben a felperes semmilyen azonosításra alkalmas konkrétumot nem jelölt meg.

A PK 13. számú állásfoglalás akkor teszi lehetővé több jogalanyra vonatkozó állítás esetén bármelyikük igényérvényesítését meghatározott keretek között, ha az állítás több jogalanyra vonatkozó összefoglaló kijelentés. Nem pedig akkor, ha a kijelentés a magyarországi - állami vagy egyéb fenntartású - számtalan gyermek otthonból kizárólag egyre vonatkozik, amely azonban nem beazonosítható.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság jogszabályoknak megfelelő ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. § folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a másodfokú perköltség megfizetésére, mely a II. rendű alperes javára a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján 15.000 forint + áfa összegben megállapított ügyvédi munkadíjból állt.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján határozott a felperes személyes illetékmentességére figyelemmel.

Budapest, 2017. február 10.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s.k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
bíró